

PRESTIGE: EL PETROLI ASSASSÍ

ÍNDEX

Introducció 3

Les propietats del fuel 4

Aus petrolitzades 5

Les conseqüències 7

Bibliografia 11INTRODUCCIÓ:

El dia 13 de novembre el petrolier prestige amb una càrrega de 77.000 tones de fuel es va avariar a prop de les costes gallegues, i les autoritats no van fer cas dels ecologistes i van enviar el vaixell mar endins, sense pensar que les corrents marines acaben a les costes. Durant aquests dies el vaixell anava perdent fuel, i van aparèixer diferents taques negres. El dia 19 el vaixell es va partir i es va enfonsar a 145 milles de Galícia.

La marea negra (que segons el govern no n'hi havia) cobria bona part de les costes gallegues i els treballs de neteja no estaven gens organitzats. Arribaven voluntaris d'arreu del món, però havien de tornar a casa sense haver pogut treballar a causa de la mala organització. A Santiago de Compostela, entre altres localitats, els gallecs es manifestaven contra el govern per poder rebre ajudes.

Mentrestant, anaven apareixent noves taques en el lloc de l'enfonsament del Prestige, però les autoritats deien que no eren d'aquest vaixell (doncs d'on eren?). El submarí francès Nautille va anar a veure el petrolier per observar el seu estat, i es va descobrir que amb la pressió de l'aigua es va trencar el buc i continuament anava perdent el que encara hi quedava de les 77.000 tones de petroli que portava.

22 dies després de l'accident, el govern sota la pressió de protesta de tot el poble, es va veure obligat a ajudar i va enviar l'exèrcit perquè proporcionés tendes i menjar a tots els voluntaris.

Però això ha suposat una gran catàstrofe ecològica i social. En aquesta època passen molts ocells per les costes gallegues que emigren, i fins i tot a Catalunya s'han trobat aus petrolitzades. La principal font de diners de Galícia és el mar, i ara els pescadors estaran una gran temporada sense poder pescar, i per tant, sense treballar, sense menjar.

LES PROPIETATS DEL FUEL

El fuel que transportava el Prestige no és un simple fuel, és un dels més nocius i difícils de netejar que hi ha, és l'anomenat IFO 380. És una mescla de Fuel-oil residual, gas-oil i diésel, a més, també té hidrocarburs aromàtics i metalls pesants.

A causa de la seva viscositat i adherència és molt difícil de netejar a les costes, és poc soluble a l'aigua i contamina lentament els sediments.

Aquest petroli és molt tòxic, i per això, causa la mort a moltes aus migratòries i a mamífers marins. Però la presència de hidrocarburs aromàtics policíclics fa que els sediments i les aigües es contaminin i produeixin alteracions al sistema immunològic i reproductor després d'una temporada.

Segons la IARC (Agència Internacional d'Investigació del Càncer) aquest fuel pot produir càncer als humans a causa de la seva elevada quantitat d'hidrocarburs aromàtics policíclics (PAHs), per això es dona gran protecció als voluntaris. Aquests hidrocarburs poden entrar amb contacte amb el cos humà per tres vies: respiratòria, tàctil, i digestiva. La més problemàtica i més difícil de controlar és la respiratòria.

A més, el fuel també conté grans quantitats de sofre que es poden alliberar i produir irritacions als ulls, a la pell, al sistema respiratori i mal de cap, nàusees i insomni.

La CEDRE (Centre de documentació, investigació i de experimentació sobre les contaminacions accidentals de l'aigua) i la CSIC (Consell Superior de Investigacions Científiques) demostren la presència dels hidrocarburs aromàtics policíclics, el sofre i els seus efectes sobre el medi ambient i el cos humà.

AUS PETROLITZADES

Un dels principals perills del petroli, és que les aus que hi entren en contacte queden pretolitzades, es a dir, cobertes de petroli, i això comporta una sèrie d'efectes fisiològics i canvis en el seu metabolisme que dificulta la seva supervivència i l'èxit de la seva reproducció. La exposició al cru no incapacita sobtadament la au, sinó que continua activa i això dificulta la seva captura per poder-la netejar. Però no només han aparegut aus petrolitzades, també mamífers marins.

Quan una au queda petrolitzada, primer apareixen uns efectes exteriors com la ruptura de l'estructura de les plomes, reduint les seves possibilitats de vol i la impermeabilitat a l'aigua ocasionant hipotèrmia, dificultat en aconseguir aliment i escapar-se dels depredadors. A més, quan un animal entra amb contacte amb el fuel, li pot produir cremades i pot absorbir productes químics del petroli a través de la pell.

També hi ha uns efectes interns, però encara que siguin difícils de detectar, són igual de perillosos i més complicats de curar. Aquests efectes normalment són produïts perquè la au intenta netejar-se el plomatge i ingereix el fuel, però també es poden produir per vies respiratòries o tàctils. Els principals efectes interns són danys al ronyó, alteracions hepàtiques, pulmonies i irritació dels intestins. Aquest últim fa augmentar la deshidratació i desequilibris metabòlics. També pot produir anèmia a causa de l'oxidació de l'hemoglobina al entrar en contacte amb el cru.

Si s'aconsegueix capturar una au pretolitzada, el procés per a la seva recuperació és lent, complicat i pesat. Els primers auxilis per una au en aquestes situacions son les següents:

- Intervenció puntual i recuperació de les aus contaminades
- Estabilització de la au
- Neteja de les plomes
- Neteja del detergent amb què s'han netejat les plomes
- La restauració de la impermeabilitat de les plomes
- Aclimatació de l'ocell per la seva alliberació

Per poder capturar una au amb èxit, s'han de tenir molt en compte la seguretat: és totalment necessari portar protecció als ulls, les mans, una masquereta i vestit especial. Els guants es recomana que no siguin gruixuts ja que redueixen la destresa de la persona i pots ocasionar ferides a l'animal.

El millor moment per recuperar una au es quant van a la costa per netejar-se les plomes i s'amaga a sota la vegetació. Com a norma general, és molt important vigilar no fer-li mal, i també vigilar que no ens en faci ella a nosaltres, ja que contínuament intenten picar la cara del captador. Però també és

molt important recuperar els cadàvers per poder analitzar l'abast de la marea negra.

Un cop capturades, s'han de transportar en caixes. El primer que s'ha de fer per a la seva recuperació és netejar-li els orificis nasals (orificis de damunt el bec). Després se li ha d'administrar suero marí, neteja'l dues vegades (per netejar el petroli i el detergent), se li administren els tractaments adequats i s'ha de tenir en gàbies entre 3 o 4 dies fins que estigui recuperat i les plomes tornin a tenir l'estructura correcta. Un cop l'au ja estigui curada, ja es podrà alliberar a la natura, però s'haurà de fer a primera hora del matí i en un hàbitat adequat (sense petroli).

A causa del petroli han mort més de 38.000 aus marines i de les capturades només n'han sobreviscut 2.000.

LES CONSEQÜENCIES

Un mes després de l'accident, el vaixell està enfonsat, però com ha demostrat el submarí francès Nautille, continua perdent fuel, i tard o d'hora, amb la pressió que ha de resistir a 4.000 metres de fondària acabarà amb molts forats o explotant. Ara, el prestigi ha sigut la segona marea negra més catastròfica de tot el món després de l'Exxon maldés a Alaska. Aquest darrer accident va tenyir de negre 800 Km de costa, i el Prestige ja en porta 600, i només a descarregat 20.000 tones de les 77.000 que portava, i cada dia en perd 125 aproximadament.

Com us deveu poder imaginar, només és el principi d'un gran desastre socio-ecològic, les catàstrofes que ja ha tingut són immensament dolentes, i encara ha de venir el pitjor:

Hi ha més de 600 Km de costa de color negra, que mai tornaran a ser les que eren. S'han de netejar, i per tant hi haurà feina durant molt de temps. A les platges hi ha una capa d'uns 30 cm de gruix, totes les pedres petrolitzades; hi ha molta gent netejant, però si les autoritats no fan alguna cosa encara vindran més marees negres en les pròximes setmanes.

Altres conseqüències són les anomenades fòtiques, es a dir, relacionades amb la llum. El 80% de l'activitat fotosintètica es produeix en els primers 10 metres de superfície marina, i per tant, si hi ha una taca de 30 Km (que hi ha estat) no hi arriba suficient llum, es redueix l'activitat fotosintètica, la quantitat d'oxigen, i amb la conseqüent disminució de flora i productors primaris, es a dir, l'aliment base de l'ecosistema: el fitoplàcton i les algues disminueixen ja que no poden fer la fotosíntesi per obtenir energia, i a causa d'això també ho fa el zooplàcton, i així s'interromp tot l'ecosistema. Un cop desapareix el petroli, l'aigua pot donar una falsa aparença de molt neta, però en realitat es que al desaparèixer el fitoplàcton l'aigua queda cristal·lina.

Uns seguit d'efectes del fuel alliberat pel prestige són els tòxics, que són igual de perillosos. Els mamífers marins, poden sofrir el tapament de les vies respiratòries o danys en el tractament respiratori i la seva mucosa a causa dels productes químics. Com que les platges i part del mar està cobert pel mar, les aus migratòries i marines de la zona intenten descansar, i queden cobertes pel petroli, i perden moltes de les seves capacitats de vol i impermeabilització, a més, corren un altíssim risc de patir un seguit d'efectes secundaris interns ja descrits en l'anterior secció. En total, de moment, han mort més de 38.000 aus i de les capturades n'han sobreviscut uns 2.000 exemplars. Les espècies més vulnerables són especialment les bussadores. Els químiorreceptors, uns òrgans localitzats en l'artèria aorta que controlen la composició química de la sang, poden detectar canvis i fer variar les migracions, per això, algunes espècies desapareixeran o no tornaran per a aquesta zona.

Hi ha quantitats de fuel que es solidifiquen i es dipositen al fons, elimina'n peixos i espècies bentòniques. Les algues de la costa també queden recobertes per una capa oliosa que dificulta la fotosíntesi i la reproducció. Les espècies més sensibles al cru, no ho poden resistir i acaben morint. Els musclos i altres

espècies que viuen enganxats a les roques, perden la capacitat d'adherència i cauen al fons, perdent la capacitat d'alimentar-se. Les espècies filtradores, ingereixen grans quantitats de fuel i es converteixen en no aptes per el consum humà.

A més de les conseqüències tòxiques i fòtiques, també hi ha altres efectes igual d'importants. A causa del soroll d'extracció del cru, provoca la desaparició d'espècies sensibles a les pertorbacions sonores. En zones que han passat aquest tipus de desastre, s'ha pogut comprovar que han desaparegut cetacis com el dofí molar. Part del petroli que es vessa al mar, s'evapora i es converteix en partícules que es poden introduir als organismes mitjançant les vies respiratòries: aquest és un dels principals problemes que han de suportar els voluntaris. Com ja s'ha esmentat en apartats anteriors, aquest fuel conté sofre i hidrocarburs aromàtics policíclics que són molt perjudicials per la salut.

Una altre conseqüència, però una mica divertida, afecte al llenguatge gallec. Els habitants de la zona s'han inventat una nova paraula per descriure el fuel de les seves platges: el chapapote.

Com podeu observar en les línies anteriors, una catàstrofe d'aquest tipus, una marea negra que té un vessament tan important de petroli, totes les conseqüència són fatídiques, tant per l'ecosistema com per la societat humana que el rodeja, que normalment la seva vida es basa en ell, i com passa a Galícia, molts mils de persones ara no poden treballar, i per tant, tampoc menjar, i encara és pitjor si succeeix com ho a fet, que el govern no fa absolutament res fins al cap d'uns dies del vessament.

BIBLIOGRAFIA

Diari El país.

www.elpais.es

www.greenpeace.es

www.adegagaliza.org

www.losverdesdeandalucia.org

<http://burlanegra.vieiros.com>

Cartell de l'associació ecologista gallega ADEGA

